

Od Redakcji

Zeszyt 3 poświęcony jest głównie doświadczeniom nauczycieli przedmiotów kierunkowych w SJPdC UŁ. Przedmioty te stanowią ważny element przygotowania cudzoziemców do studiów w polskich szkołach wyższych, ponieważ występują różnice programowe między polskimi i obcymi szkołami średnimi a także dlatego, że polskiej terminologii naukowej najłatwiej uczyć w naturalnych sytuacjach, a więc w trakcie zajęć z biologii, chemii, fizyki czy matematyki. Zajęcia te są więc w podobnej mierze wyzyskiwane dla uzupełnienia, powtórzenia, utrwalenia wiedzy merytorycznej, jak i dla nauczania specjalistycznej odmiany polszczyzny. Także ogólna polszczyzna neutralna stylowo jest w trakcie tych zajęć traktowana przez nauczycieli jako obiekt ćwiczeń. Rozkład materiału realizowany przez polonistów jest respektowany na zajęciach przedmiotowych i uwzględniony w podręcznikach do nauki przedmiotów. Stąd wynika w sposób oczywisty nie tylko konieczność zastosowania form językowych używanych w kolejnych etapach nauczania języka i przedmiotu, ale i omawiania problemów w sekwencji respektującej równocześnie ich złożoność merytoryczną i wymuszony przez nie stopień trudności językowej tekstu. Rozważania dotyczące programu nauczania przedmiotu kierunkowego – jak się okazuje mogą mieć związek ze sprawami nauczania języka polskiego jako obcego.

Bezpośrednio nauczaniu języka polskiego poświęcone są cztery artykuły w części pierwszej zeszytu. Jan Mączyński przedstawia swoją opinię dotyczącą programu nauczania języka. Przypomina nie zrealizowane zamysły opracowania powszechnie obowiązującego programu i proponuje zasady, którymi należałoby się kierować w opracowywaniu licznych jednak, bo ukierunkowanych na potrzeby odpowiednich kursów, programów. Dwie autorki ze SJPdC UŁ prezentują rezultaty badań rozwoju sprawności językowej cudzoziemców z dwu grup dydaktycznych tego samego rocznika. Obie (Elżbieta Podsiadły i Grażyna Suliga) dokonywały obserwacji sposobów i środków porozumiewania się swoich podopiecznych głównie w trakcie zajęć, nie uświadamiając ich, że mają być przedmiotem badań. Dzięki temu komunikowanie się studentów przebiegało w sposób naturalny, a wyniki badań okazały się interesujące. Nieco inaczej przeprowadziła badania dotyczące strategii przyswajania języka autorka trzeciego artykułu – Elizabeth Muir z Uniwersytetu

w Reading. Autorka obserwowała dzieci polskiego pochodzenia uczące się języka polskiego w Wielkiej Brytanii, a także przeprowadzała z nimi pewne dydaktyczne eksperymenty. Warunki nauczania języka polskiego i cel nauczania są na tyle specyficzne, by warto było podjąć podobne badania.

Przejdzie do problemów nauczania po polsku ułatwia artykuł Marii Nowakowskiej zbierający rezultaty badań przeprowadzonych przez magistrantkę Katedry Współczesnego Języka Polskiego na materiale podręcznika historii ze SJPdC UŁ. Teksty podręczników przedmiotowych są niezależnie od woli i świadomości ich autorów również materiałami do nauki języka, toteż kilka prac magisterskich w Katedrze poświęcono ocenie prezentowania w nich gramatyki. Maria Nowakowska omawia prezentację fleksji rzeczownika.

Wyjątkowo numer nie zawiera artykułów poświęconych lektoratom.